

Дзіцячая мастацтва

Год выдання 34-ы
№ 36 (1985)
4 мая 1965 г.
АСТРАК
Цана 4 коп.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАВЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНІКАЎ БССР

ЗАУТРА — ДЗЕНЬ ДРУКУ

МАСКВА

ЗАЎЖДЫ НА ПЕРАДАВЫХ РУБЯЖАХ

Кожны дзень у наш дом прывіня закладзі сур'язны і цікавы суб'ект — газета; кожны дзень яна расказвае нам, што дзецца на белым свеце, чым жывуць, аб чым думалі людзі і ў суседнім горадзе і дэльта за вясняна. На газетных старонках бачыць пульт нашага неспакойнага часу. На іх відэі класавы змаганні на далёкіх мёртвых. На іх гуць галасы рабочых і калгаснікаў, пісьменнікаў і будаўнікоў, вучоных і касманautaў, геалагаў і настаўнікаў...

Кожны дзень да нас прыходзіць газета... і кожны дзень у дарозе, у пошуках яе работнікі, ве працэнтнікі. Яны разам з трактарыстамі глядаюць першыя вясняныя бароны, разам з лётчыкамі ляцяць па новых паветраных трасах, разам з геалагамі ловаць у далоні першыя струмені палеаскай нафты, разам з будаўніцтвам закладаюць муры новых гарадоў... Ім трэба ўсюды паспець, ім трэба ўсё ўбачыць, і паспець-расказаць аб усім. Расказаць пра новае — пра новы дом і новую шахту, пра новае адкрыццё вучонага і навуковае цесляра...

У савацкай друку вялікі і слаўны традыцыі — традыцыі служэння ўскваляваным і праўдзівым словам народу, справе камунізма. Флагман нашага друку, заснаваны і вышываны вялікім Леніным, носіць велікі дарогі для нас назву — «Правада». У гэды барыць за ішчэ працоўнага люду, у суровыя дні гістарычнай вайны, у холад і голад разрухі, на ўсіх этапах історыі Савацкай дзяржавы ленынскай партыя гаварыла народу праўду. Вось чаму такі высокі аўтарытэт нашых друкаваных органаў, вось чаму так многа ў нашых газет і часопісаў чытаюць, аўтараў і сабраў.

Наш друк, нашы журналісты заўжды знаходзіліся на першых рубяжах жыцця, заўжды былі вячальнікамі новага, перадавага. Друкаваныя слова заўсёды былі для савацкіх людзей і палыміным заклікам, і сабраўскай парадай. Усё перадавае, што з'яўляецца на заводзе ці ў калгасе, у шахце ці на будоўлі, адразу робіцца прадметам пільнай увагі газетчыкаў. Недарма ж савацкі людзі лічыць свой друк самай высокай трыбунай перадавага вопыту. Наватары, рацыяналізатары, ударнікі вытворчасці — не толькі героі нарысу і карэспандэнцыі, яны, як прэвія, і актыўны аўтары газет і часопісаў.

Работнікі савацкага друку ніколі не былі раўнадушнымі суз'яўлянікамі жыцця, халоднымі рэгістратарамі падзеяў. Яны — актыўныя бацьцы партыі, і там, дзе трэба, смела ўступаюць у бой. Прынцыповы, партыйны крытыка заўсёды была велікім вострай і дзейнай зброяй нашага друку. Колькі дэмагогаў і апліўшычых, абібокаў і бюракратаў, галаваў і прэдадзімцаў было выведзена на чыстую ваду на старонках нашых газет і часопісаў? Як часта дапамагаве наш друк аддзіць з шырокай дарогі савацкага народа рознае смечце раўнадушша, безгаспадарчасці, перажытка мінулага! Партыя заўсёды высокая ценіла заслугі друкаваных органаў у барацьбе за чысціню нашага жыцця...

Мяняецца жыццё, мяняюцца і газеты. Усё менш на іх старонках сустракаецца агульная павучальнасць, усё радзей трапляюцца доўгія кабінальныя разважаныя аб складанасці жыцця, усё больш і больш у матэрыялах глыбіні, дасведчанасці, дэлаватнасці. Радасныя перамены, прынесены ХХ і ХХІ в'яздзі партыі, апошнімі Пленумамі ЦК КПСС, даюць журналістам усё большы прастор для ініцыятывы і пошукаў.

Часам кажуць, што газета жыве адзін дзень. Але перагартыя падшыўкі дзесяці-дваццацігадовай даўнасці — і вы пераканаецеся, што многія нумары газет жывуць і зараз. Хвалююць і сёння рэпартажы з першых будоўляў савацкай індустрыі, нарысы пра першых герояў сацыялізма. А газеты, часопісы гадоў Вялікай Айчыннай вайны! Пропалішыя парохам, дымам старонкі; фатаграфіі людзей, якія абаронілі зямлю ад фашысцкай навальі... Якія дарагія яны для нас! Як часта мы іх уславімаем напярэдадні свята дваццацігоддзя Вялікай Перамогі! Яны жывуць, як дарагія рэліквіі часу, які сведзі небывалага подзвігу народнага. І яны ішчэ доўга будуць жыць. Сатлеюць бессаронныя оды кан'юктуршчыкаў, аспілюцца танная пазалота апліўшычых, а старонкі праўды пра свой час, пра сучасніку будучы жыццё. Бо савацкі журналісты — не рамеснікі, не бойкі падзашчыкі, а ўважлівыя, чысныя лятельніцы нашай сацыялістычнай эпохі...

Днём і ноччу імаць цяжкі, ляцкі самалёты. Днём і ноччу ў дарозе, у пошуках вяселья, дапытлівыя людзі — журналісты, нашы сабра, нашы лятельніцы.

Есць такі дзень у годзе, у якога свой асаблівы водар. Ён прыходзіць разам з вясной, як сімвал радасці, прыгажосці, абнаўлення. Ён нясе з сабой святло, цяпло, надзею. Гэта Першамай — свята рабочай салідарнасці, свята барацьбы за ішчэ ўсіх людзей на планеце.

На галоўнай плошчы сталіцы вецер калыха пусовы шоук флагу. На фасадзе ГУМа — маляўнічыя пано, плошчу акаймоўваюць п'ятнаццаць сцягоў саюзных рэспублік краіны. Запоўнены гаспады трыбуны паабал-паабалы. Тут відны партыйны і дзяржаўны дзеячы, военачальнікі, перадавыя прамысловасці і сельскай гаспадаркі, дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР і саюзных рэспублік, выдатныя вучоныя, пісьменнікі, мастакі. Прэсутніруюць члены дыпламатычнага корпуса.

Хвалі апладзіснтаў, якія нарадзіліся ў розных каянах плошчы, ішчэ да Маўзалея. Гэта масквічы, гасці сталіцы вітаюць кіраўнікоў Камуністычнай партыі і Савацкага ўрада. На цэнтральную трыбуну Маўзалея У. І. Леніна падмаюцца таварыш Л. І. Брэжнеў, Г. І. Воронаў, А. П. Кірыленка, А. М. Касыгін, К. Т. Мазаўраў, М. В. Падгорны, Д. С. Паленскі, М. А. Суслэй, А. М. Шаляпін, В. В. Грышыні, П. Н. Дзёмічаў, Д. Ф. Усцінаў, Ю. У. Андронаў, Б. М. Панамароў, А. П. Рудакоў.

На цэнтральнай трыбуне таксама член палітбюро партыі Фронт нацыянальнага вызвалення, першы намеснік старшын Савета Міністраў і міністр нацыянальнай абароны Алжырскай Народнай Дэмакратычнай Рэспублікі Хуары Бумедз'ён. Дзесяць удараў б'юць Крамлёўскія караваны. Лікуючая гукі п'ятнаццаці фанфар абвешчваюць аб пачатку свята.

Пад засенку Сярпа і Молата, у арозле гонару, у суправаджэнні мо-

Мінск. Перад трыбунамі праходзіць фіналютурнікі. Фота Ул. КРУКА.

такартэжа па плошчы едзе група Героў Сацыялістычнай Працы, людзей, якія прыбылі на Красную плошчу ад домаў і вежавых кранаў. Ім сёння дадзена ганаровае права адкрываць Першамай.

На адной з машын — ізабражэнне лятучага ў космасе чалавека. Гэта — новая візітная картка сёлетняга свята, знак новай перамогі савацкай навуцы, здзяйснення людзей свабоднай працы.

А вось праплывае велізарная фі-

НАША ПРАЦА, НАШ МІР, НАШ МАЙ

тура воіна-вызваліцеля і словы «Мір адстаім!» — ішчэ адзін галоўны дэвіз Першамай.

На матыцклях з'яўляюцца спартсмены з чарвонымі стужкамі праз плечы. Гэта чэмпіёны краіны, свету і алімпійскіх гульняў, слава і годасці савацкага спорту.

Быццам чароўны мастак у адзін момант прышоўся гіганцкім пэндзлем па плошчы і ператварыў яе ў яркую вясню дэмані: сваё майстэрства паказваюць спартсмены-гімнасты. У зятры плошчы змяняюць адзін аднаго танцоры — украінцы і латышы, узбекі і грузіны, беларусы і азербайджанцы — сыны і дачкі ўсіх рэспублік нашай Радзімы. З іх радюць выганяюць народы дзяцей. Яны бягуць да трыбуны Маўзалея і ўрачуюць кветкі кіраўнікам партыі і ўрада.

Усе дэманшчэ тысячы удзельнікаў галаўной калоны падхопліваюць песню «Если бы парни всей земли». І высока ў неба ўзнімаюцца паветраныя шары з чарвоным шаўковым паліотнішчам. На ім — партрэт Уладзіміра Ільіча Леніна.

І вось ўжо на плошчу хлынула рака дэманшчэ — па-вясноваму яркая і п'януца.

І цядай над Масквою цыпер шрапе неба. Ніхад камікамі падае мокры снег. Завоная медзь аркестраў быццам разганяе хмары. Полымя сцягоў быццам сапернічае з самой зарой. І песні, і настрой, які прынеслі масквічы на сваю галоўную плошчу, сёння самыя сонечныя.

Уяты ордэнкамі стужкамі сінга Масквы праплывае міма трыбуны. Лепшыя з лепшых даверыла сёння сталіца несці свае працоўныя сцягі. Вось ідуць паўбрыды Прадлегарскага раёна — святочныя калоны ЗІЛА. «Дынама», шыгнага, першага палшчынікава завода.

На чале калон ідуць ветэраны вайны і працы. У многіх, быццам маленькія сонца, азіюць на грудзях Зоркі Героў. І ў кожнай з іх — адлюстраванне святла п'яцывольнага Крамлёўскага зорка.

Зоркі Крамя. Упершыню ўспыхнулі яны ў 20-гаддзе Вялікага Кастрычніка. У гады ваенных выпрабаванняў, калі сталіца адбывала наішч гітлераўскай, масквічы беражліва замаскіравалі Крамлёўскія зоркі. Але і тады іх сімвалічнае святло пранікала ў сэрцы мільянаў людзей — тых, хто быў на перадавой, тых, хто стаў на ваеннай вахце працы.

Кураты прабылі адлінашчавы. Пісторыя адлічана роўна 45 гадоў — мінула ў мінулы — з Першага мая 1920 года, калі Масква, а разам з ёй усё Савацкае Рэспубліка прывяла гіганцкую дэманшчэ свабоднай працы — першы ўсёрасійскі суботнік.

МІНСК. ЦЭНТРАЛЬНАЯ ПЛОШЧА. 4 МАЯ 1965 Г. ДЭМАНШЧЭ ПРАЦОЎНЫХ.

у якім прыняў удзел і Уладзімір Ільіч Ленін.

Усё новае і новае патакі дэманшчэ ўдзельнічаюць у бурнае святае мора, расквічаючы пусовымі фіямі, п'яццютымі фарбамі першых кветак, чыстым вясновам ішчэрудам.

Свет настрываецца на масквоўскую хвалю, на хвалю Краснай плошчы. І хіба не поўнае асобнага сэнсу тое, што на Краснай плошчы сярод флагоў саюзных рэспублік праплываюць флагі краінаў савацкай сабрадучасці. Сотні сваіх прадаўжонаў прыслалі працоўныя розных краінаў у Маскву.

Больш як дзве гадзіны працягвалася дэманшчэ на Краснай плошчы. І зноў савацкі людзі паказалі сваю гатоўнасць ісці па ішчэ, укаванаму Леніным, сваю згуртаванасць вакол Цэнтральнага Камітэта КПСС. Яны паказалі сваю невячарнаўную энэргію ў камуністычным будаўніцтве, у барацьбе за мір, а гэта значыць, што іны рапартажы аб выкананні свайго ішчэраўнальнага абавязку перад пралетарыятам усёго свету, перад усім чалавечтвам.

Кар. ТАСС.

МІНСК

Пад кумачовым зарывам флагу ўрачыста ўступіла на вуліцы Мінска свята працы, брацтва рабочых усіх краінаў, вена юны Першамай. Прыбраўся горад, і стаіць ён у гэтую першамайскую раніцу па ўсім сваім бласку — малалы і светлы, непаўторны ў сваёй прыгажосці.

Сённяшні Мінск — гэта вынік самадданай працы, вынік незычайнай дапамогі нашай рэспубліцы вялікага рускага і ішчэ брацкіх народаў сацыялістычнай Радзімы, вынік штодзённых клопатаў роднай партыі і ўрада аб ішчэ савацкіх людзей.

У святочным убранні адлюстраваны вялікі дэманшчэ. За два дзесяцігоддзі ў Мінску пабудаваны трактарны і аўтамабільны, аўтаматны ліній і запасных частак, палшчынікавы і гадзінікавы і многія, многія ішчэ заводы. Ды хіба можна назваць усё 350 прадпрыемстваў, якія пабудаваны і адноўлены ў сталіцы. Прамысловасць Мінска выпускае цяпер каля 30 процантаў вырабаў, выпрацоўваемых у рэспубліцы. Вытворчасць валавой прадукцыі перавысіла даваенны ўзровень на 15 зорка.

І усё гэта зроблена тымі, хто 20 гадоў назад пасля вялікай перамогі савацкага народа над фашысцкай Германіяй, змяніў аўтамат на кельму, хто ад рычоту кіравання тэнка пераёў за руль самазвала, хто ў гады вайны будоваў бліндажы і пераправы цяпер уводзіць дамы і школы.

Сатырчыны плакаты.

Сатырчыны плакаты.

Зубок варажана гарнізона. Выратавалі прыцемкі. Зрабіўшы вялікі круг, мы вярнуліся ў размяшчэнне сваёй брыгады. Страт у нас не было. А замаўлёкі нашы мелі вялікую каштоўнасць.

Помнішча аперацыя на ліквідацыі варажанага эшалона. Уздзельнічаючы ў ёй, мы з Абрывам зрабілі шмат замаўлёкаў.

Наша брыгада талы падшмла да чыгункі раіноў, і палове адлінашчай галзіны. Кудытэчыкі, аўтаматны залеглі ўздоўж рэчкі на адлегласці 70 метраў. Была падрыхтавана да бою нядаўна сабраная на частках 45-міліметрава гармата — без прышуду, на драўляным халдзе. З яе велікі добры стралы капітан-артылерыст Ярмаў.

Разлік быў дакладны. Роўна ў 11 гадзін пачуўся шум цяжкага. Калі паравоз падшоў да месца, куды мы наізнаена гармата, пачуўся стрэл, потым другі. З прабітага катла паваліла тустая пара, і цяжкі сніпчусь. Адначасна на ўсе вагоны эшалона абрынуўся агонь з сотні аўтаматаў і кулямётаў. Праз дзесяць хвілін усё было скончана. Партызаны нагрудзі падводам берапрасілі, якія вораг вёз на фронт, а потым спалілі эшалон.

З багатымі тэрафамі вярталіся ў атрад і мы, мастакі. Нам дапамагло тое, што аперацыя адбылася днём.

Кожная замаўлёчка, кожны плакат сведчаць сёння аб тым, які мастакі ішчэ ў дні вайны ісцілі слаўную гісторыю барацьбы, як яны алоўкам і пэндзлем служылі гэтай барацьбе.

Усё, што было ў нас, было ў іх. САЛДАТЫ З АЛОЎКАМ І ПЭНДЗАЛЕМ

Мікалай ГУЦЬЕЎ, мастак.

Маўчыць ноч. Затаяліся ў ёй партызанскія разведчыкі — нячутна падбіраюцца з падветранага боку да нямецкага гарнізона. Што ім задумана? Зіць вартавы? Не, заданне ішчэ.

Вось разведчыкі сніліся. Ішчэ хвіліна — і высокая ў начное неба ўслышыць змей на доўгай нітцы. Маленькімі пачкамі разведчыкі пасылаюць «на ветразі» лістоўкі — хлапчуху кадра вельючы, які гэта робіцца. Атрымаўшы ўпор, аўтаматныя раскрываецца трымаляны, і лістоўкі пачынаюць сыпацца з вялікай вышыні ўніз. Іх ветрам гоіць убок варажана гарнізона.

Партызанскія слова пачынае дзейнічаць. Лістоўкі будучы сеяць у фашыстаў настрой асуджання.

Спачатку сатырчыны плакаты-лістоўкі выпускаліся ў абмежаванай колькасці — п'ятнаццаць экзэмпляраў. Не было лінолеуму, на якім можна было рэзаць гравюры, каб друкаваць плакаты вялікім тыражом. Але хутка нам пашанавала. Партызаны разграмілі варажы гарнізон у Бароўцы, і лінолеум быў сабраны з падлогі фашысцкага штаба.

Добра аднаправаць, ён прышоўся нам да спалобу. Дзякуючы яму мы даялі тыраж плакатаў-лістовак да 300 экзэмпляраў. Плакаты друкаваліся ў палшчынай друкарні, на ручным станку. У нас былі кадра друкарня была абсталявана ў лесу на невялікім востраве ўсяразлінае ляснага азірца. З берагу за дрэвамі друкарні не было відаць. Лодка, якая перавозіла нас на востраў, была схавана ў кустах. Яе можна было выклікаць паролем — «Палагае».

Асноўнай крыніцай тэм для плакатаў былі свежыя аперацыйныя зводкі, прынятыя на радзье. Сатырчыны лісты добра адлюстравалі таксама і мясцовыя тэм.

У чэрвені 1943 года пасля цяжкой боі, наша партызанская брыгада выйшла з лесу і размясцілася ў вёсках. Мы, мастакі, пасяліліся ў прасторнай светлай хаце і хутка надзілілі ітэраўны вытворчасці плакатаў, выражаючы лінагравюры з дапамогай даволі прымітыўнага інструмента — абломка лява брытвы. Так мы зрабілі да сарака лінагравюраў.

Спосабы даядзнення нашай прадукцыі да населенства акупіраванай мясцовасці былі розныя. Пра адзін з іх — з дапамогаю змей — я ўжо расказаў. Былі і ішчэ спосабы. Так, у час дэманшчэ фільмаў, калі гаспа святло, нашы плакаты з'яўляліся на сцэнах кінатэатраў. Немцы, звычайна, кідалі ў папкі.

У сваіх плакатах мы раскрывалі зварыную сутнасць фашызму, ішчэ выклікаў у варажых салдат нявер'е ў іх перамогу. Многія сатырчыны тэм былі скіраваны сваім вострым на пачварную асобу фашысцкага фронтара. То ён у нас сядзеў на драўляным кані з гаршчком на галаве і з палымым кап'ём. То быў паказаны на фоне палючаюча Бэрліна са сваёй кнігай «Майн кампф». І тут жа тэжотка: «Злашча, мал бараньба п'яццютыя да канца». Некаторыя плакаты абавяжвалі ўсю хлапчуху авантуру «блшч-крыга». Адным з іх, а падпісан «Размах рублёва», а ўдар гравюры, мы адгукнуліся на разгром немцаў пад Сталінградом.

Сёння ўсе гэтыя лінагравюры, а таксама і плакаты-лістоўкі можна ўбачыць у Лепельскім музеі. Асобныя экзэмпляры іх захоўваюцца ў архіве Мінскага музея гісторыі Айчыннай вайны, але, на жаль, да гэтай часу не паказаны ў музейнай экспазіцыі.

У партызанскай брыгадзе мы з М. Абрывам зрабілі шмат замаўлёкаў. Калі разглядаеш іх сёння, прыгадаеш звязаны з імі падзеі.

Вось камандзір брыгады едзе коня наперадзе атрадаў. Чорныя трымаляны коня яго выразілі відзень. За камандзірам спецазначна на белым і ружым конях баішчэ з брыгаднай разведкі. Снег усю амаць снішоў, толькі дзе-нідзе бруднаватая шарэ. На тварах партызан — прадчуванне блізкай вясны, перамогі. Гэта — «Вязед брыгады на аперацыю».

Аперацыя, аб якой нагадае малюнак, праішла ўдала. Зрабіўшы рйд за паўсотні кіламетраў, партызаны спалілі эвалатар, разбілі некалькі груп фашыстаў. У гэты дзень мне ўдалося зрабіць ішчэ некалькі замаўлёкаў — «Падпал немецкага эвалатара», «Пераправа», «Атрад у паходзе».

Асабліва запомніўся падпал эвалатара: гарачы драўляны будынак, а на фоне зарыва спалюкіна, зрабіўшы сваю справу, аддалішча атрад — так выглядае гэты накіл.

Многа і творча прапавяў у тым дні Мікалай Абрыва. У вольным від аперацыі дні мы з ім мялявалі і пісалі ў сваёй прасторнай зямлянцы. Я — галоўным чынам сатырчыны плакаты, Абрыва — карціны, даволі вялікія для нашай ішчэраўнальнай студыі. У доўгія зямныя вечары нам ахвотна паказвалі партызаны, якія добра паказалі сабе ў баі, партызанскія камандзіры. Вясною 1943 года нам удалося нават наладзіць выставку сваіх работ, яна мела ў байцоў нашай брыгады вялікі поспех.

Пра многае расказваюць сёння замаўлёкі. Вось накіды пра звесты фашыстаў у вёсках Слабодка, зробленыя на гарачых слядах падзеяў.

Мы з Абрывам і ішчэ дзесяць партызан прыйшлі талы ў Слабодку ў п'яць гадзін вечара. Сонца хілілася ўжо за захаду. Перад нашымі наічма паўстала жалкавая карціна: дымыны палынічы, спаленая трупы людзей — жыхароў вёскі — на вуліцах. Патрыба было замаўляюць усё гэта як мага дакладней. Меўся на ўвазе не проста накіл, а абнаўляючы дакумент. Абрыва так захапіўся работай, што, убачыўшы непадалёку нямецкага салдата, не звярнуў на яго ўвагі і малаўва дадэй. Мы зрабілі некалькі замаўлёкаў і сабраліся вяртацца назад. Але тут з ляска, куды мы хацелі вярнуцца, немцы адкрылі па нас часты аўтаматны агонь. Нас адрэзалі нямецкай засада. Даялося залегчы за разбітыя пемы, у руінах. А потым на хвалю скажучы ў сані і хугэй глядзі каня. Нас даганялі трасіруючы кулі.

Усё абшылося добра, хоць адступіць даялося

сто тысяч трактараў. У гэтым годзе іх будзе выпушчана ішчэ 70 тысяч. Праз п'яць гадоў прадпрыемства павіна выпускаць штогод

Цэнтральная плошча. Яркія пано адлюстравалі малюнак мірнага жыцця савацкіх людзей, нахціліную працу. Уздоўж сквера — вялікі партрэт Карла Маркса і Уладзіміра Ільіча Леніна, кіраўнікоў Камуністычнай партыі і Савацкага ўрада.

На трыбунах для гасцей — Герой Савацкага Саюза і Герой Сацыялістычнай Працы, дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР і Вярхоўнага Савета СССР, старшыні бальшавікі, наватары вытворчасці, вучоныя, пісьменнікі, дзеячы мастацтваў, партыйныя, савацкія і прафасоўныя работнікі, генералы і афіцэры Савацкай Арміі.

Час набліжаецца да пачатку дэманшчэ. На ўрадавую трыбуну падмаюцца таварышы Ц. Я. Кісьлёў, В. І. Казлоў, П. М. Машараў, І. Я. Палакоў, Ф. А. Сурганав, Д. Ф. Білімонав, В. Ф. Шаўра, У. Е. Лабанок, Л. Г. Максімаў, А. А. Смірноў, А. І. Золар, У. Г. Каленекі, І. Ф. Клімаў.

Загучал мелодыі ўрачыстых маршаў. На Цэнтральнай плошчы разлілася мора флагоў, яркія праменні сонца іграюць у кумачовым палотнішчах. Але вось невялікая паўза і быццам кветкі застракацела плошча, гукаць радасныя песні. З партрэтамі, флажкам, транспарантам міма трыбуны праходзіць школьнікі — радасці і надзея народа.

Юнакі і дзевушкі нясуць лубоўна ўпрыгожаныя партрэты стваральніка Камуністычнай партыі і першай у свеце Сацыялістычнай дзяржавы Уладзіміра Ільіча Леніна. У палэзку за радаснае і шчаслівае дзівіцца яны калюцца сёння ўпора авалодаць вельмі, як вучуць вялікі Ленін, каб стаць дастойнай зменай старэйшым пакаленню, як эстафету панесці наперад сцяг будаўнікоў камунізма. З трыбуны вітаюць нашу слаўную моладзь. У адказ гучыць шматгалоснае «Бра!».

Пачыно калонамі ўступаюць на плошчу прадаўжонаў Ленінскага, Фрунзэнскага, Заводскага, Кастрычніцкага і Савацкага раёнаў Мінска. Наварадзе дэманшчэ партрэт Сталіна, палшчыніка і кіраўніка Камуністычнай партыі, заснавальніка першай у свеце Сацыялістычнай дзяржавы Уладзіміра Ільіча Леніна. Гэтыя ім дарогае прапаноўм усёго свету. Яно з глыбокай павагай і ўдзячнасцю гучыць на ўсіх мовах нашай планеты. Яно стала сімвалам барацьбы ўсіх народаў за свабоду і ішчэ, за сацыялізм і камунізм.

На чале дэманшчэ Заводскага раёна ідуць аўтамаванды. На палотнішчах напісаны лічы працоўных перамог аб выкананні заданняў апошняга года сямігодкі.

Рпарта працоўных перамог напісаны на дыяграмах. Слаўнымі справамі сустрэлі працоўныя Першамай. Многія прадпрыемства дэтрэміна выканалі заданне чатырох месяцаў на вышчэ прадукцыі. Палешчыка с я якасць вышчэ вышчэ вышчэ ўвельзены ў эксплуатацыю новыя вытворчыя магучыні, жылыя дамы, будынікі культуры і бытавога прызначэння.

Сярод шматтысячнай арміі беларускіх машынабудоваў і ішоў ідзе калектыў трактарнага завода, які паставіў ўжо сельскай гаспадарцы больш як 400 тысяч

«Слова КПСС» — гэтыя словы паўтараюцца на вельзірных транспарантах і на пусовых вышчэ плакатах. Народ спавіць сваю рдую партыю, якая прывяла да перамогі Кастрычніка, партыю, якая з'яўляецца нахціліцеlem і арганізатарам перамог у гады мірнай стараліннай працы, у бітве за Радзіму ў гады Вялікай Айчыннай вайны і

У час Першамайскага свята ў налонах дэманстрантаў па вуліцах і плошчах беларускіх гарадоў прайшлі і артысты. На здымку злева вы бачыце артыстаў мінскага Тэатра юнага глядача з іх інсцэніраванай «Марата Казя». А на здымку справа — група артыстаў Тэатра імя ЛКСМ Беларусаў на дэманстрацыі ў Брэсце.

З нашай ПОШТЫ ПЕРАКЛАДАМ НЕ ПАШАНЦАВАЛА

Мне часта даводзіцца бываць у сельскіх клубах і дэмак культуры. Усюды нашы людзі любяць спяваць. Мелодыю сельскіх спевак часта ўлоўваюць на слых — па радыё ці ў кіно. А вось са словамі песні цяжка. Таму аразумела так радэцы, з якой сустракаюцца яны кожны новы спевак.

Прыліна быў сустрачы і спевак «Сэрца спявае», выдадзены сабета выдавецтвам «Беларусь». Спевак гэты тамачны, ён мае падзаглавак «Лірычныя песні». Аднак сістэматызаваны ён у... мастацкім беспарадку. Гартвае яго — і становіцца крыўдна і сорамна за складальніка — супрацоўніка рэспубліканскага Дома народнай творчасці Ул. Герасіма і Л. Трышчанку.

Адзінаццаць спевак некалькіх аўтараў пераказаны ў гэтым асяродку культуры «Куты бавоў і працоўнай спяваць», не расказваючы моладзі пра першыя камуністы, камсамольцы і піянеруў вёскі пра вазарануў жаласі, пра зямельку — удзельніку Вялікай Айчыннай вайны. Нема ў клубе мемарыяльнай дошкі ў памяць тых калгаснікаў, якія аддалі сваё жыццё за Радзіму.

У абласной бібліятэцы імя Ул. І. Леніна прапагандасты кіні мне паказалі паку старых газетных артыкулаў, іх аўтары — былыя партызаны — расказваюць і пра баі пад вёскай Прысна. Толькі восенню 1943 года народныя мсціўцы знішчылі тут звыш трысот фашысцкіх карнікаў, збілі варажы семалёт. У баі за Прысна загінуў адважны разведчык Васіль Дамаронка. І кожны населены пункт на тэрыторыі калгаса мае сваю цікавую і непаўторную гісторыю. Аднак многія з тых, хто нарадзіўся ў пасляваенныя гады, дрэнна ведаюць добрыя справы сваёй зямлі і бацькоў, стэрэйных братоў і сябрёў.

На Магілёўшчыне ў гэтыя дні ў многіх калгасах і ў гарадах праводзіцца вялікая работа па ўшанаванні подзвігаў савецкіх воінаў, якіх вызвалілі родныя мсціўцы. Не забываюць людзі і сваёй зямлі, якія прайшлі дарогамі вайны.

Напрыклад, вучні і настаўнікі Сухарэўскай сярэдняй школы адкрылі куток прысвечаны Герою Савецкага Саюза капітану Ю. Дзужыцкаму, які загінуў у баі за суседнюю вёску Харашкі. Юныя краязнаўцы і праўленне мясцовага калгаса адшукалі блізкіх і сваёй горас, перапісваюцца з імі. Надаюць ў адну са школ горада Дзясныца, дзе вучыўся Ю. Дзужыцкі, пайшоў пісьмо. Калгаснікі і вучні расказваюць, як яны ўшаноўваюць памяць чалавека, які загінуў пры вызваленні іх роднага калгаса.

А чаму б такі куток славы не адкрыць у брыгадныя клубы вёскі Прысна, дзе нарадзіўся Герой Савецкага Саюза маёр М. Кучанскі? Праўленне калгаса імя Валадарскага, яго работнікі культуры і сельскай інтэлігенцыі ёсць шмат чаму пагушыцца ў сваёй суседзтву.

Выстаўкі, куткі бавоў і працоўнай славы, прысвечаныя знатым землякам, сёння ўбачыш і ў брыгадным клубе калгаса «Беларусь» (вёска Шчэцілка). Ім заглавае сакратар камсамольскай арганізацыі Валя Панякова. У яе ёсць многа памочнікаў. Яны ўсе, як і загадчык, працуюць на грамадскіх асновах. Шмат цікавых мерапрыемстваў тут праводзіцца па ашыні часі Свята зямлі, дзень брыгады, канцэрты, літаратурныя вечары, лекцыі, гутаркі.

Вядома, усё гэта магло быць і ў брыгадных клубах калгаса імя Валадарскага. Аднак вялікай і цікавай работы тут не адчуваецца. Відаць, толькі, што калгас выдацкоўвае на сваё брыгадны асяродкі культуры вялікія сродкі.

Аднак матэрыяльных выдаткаў на культурна-асветную работу мала, трэба яшчэ ўмець арганізаваць яе, кіраваць ёю. А гэта задача не з лёгкіх. Аднаму загадчыку клуба яе цяжка вырашыць. Тут неабходна дзейная дапамога ў калгасе, выпускіной пасважэнню ў хлэбаробы. Надаюць ў клубе прайшоў раішчы на тэму «Наш родны калгас». Вучні стварылі куток гісторыі роднай арцель, расказалі пра яе лепшых людзей.

А што моцна расказаць сваім вучням пра калгас імя Валадарскага тых настаўнік, які сам жыў у горадзе? Ці ведаюць яны гісторыю тоць бы вёскі Прысна, дзе працуюць у васьмігадовай школе?

У калгасным і брыгадны клубе не праводзяцца ўрачыстыя вечары ўшанавання перадавых

НЕ АБ АДНЫМ ХЛЕБЕ... БРЫГАДНЫЯ КЛУБЫ — АСЯРОДКІ КУЛЬТУРЫ

Кожная ўстанова культуры на вёсцы мае свайго гаспадара. А гаспадар, вядома, павінен цікавіцца работай сваёй клубу, бібліятэкі, чырвоных куткоў, сячыць за тым, каб яны прынісілі і людзям і вытворчасці пэўную карысць.

У сельскіх клубуў і бібліятэках такі гаспадар — раённы аддзел культуры.

А хто ж адказвае за работу тых культурна-асветных устаноў, якія знаходзяцца на бюджэце калгасу? Вядома, кіраўнікі гэтых гаспадар. Яны павіны даць «не аб адным хлебам», як гэта слухае гаворыць у сваім артыкуле старшыня калгаса імя Леніна Пінскага раёна Ул. Козыр («Літаратура і мастацтва» ад 2 красавіка г. г.).

Кіраўнік сельскагаспадарчай арцельі распавядае гэтаму размову невялікаму клубу. Сёння ў многіх калгасах можна заўважыць, што вёска пераарастае сваю ўстанову культуры. Калі, скажам, у першыя пасляваенныя гады калгаснік сам ішоў у клуб: паслухаць радэію, пачытаць свежую газету ці часопіс, а то проста пагуляць у даміно, дык цяпер чалавек гэтым не вельмі завабачае ў клуб. У доме калгасніка ёсць радэію, тэлевізар, ён выпісвае газеты, часопісы, а нэрэдка мае ўласную бібліятэку. І хата калгасніка часам пачынае спаборнічаць з брыгадным клубам. Таму работу ўстаноў культуры трэба рабіць цікавейшай, чым яна была ўчора, каб туды ішла не толькі моладзь, а і пажилая людзі. Ды і моладзь пачала да свайго клуба прайшоў большыя парабаванні: не аднымі ж танцамі жыць. Хлопцам і дзяўчатам хочацца паглядзець новую кінакарціну, паслухаць цікавую лекцыю, прыняць удзел у вясельных гульнях, віктарынах, дзе ёсць магчымасць — паказаць свае кемлі-васці, веды і талент.

Сёння многія праўленні калгасу на свае пасяджэнні, дзе разглядаюцца гаспадарскія пытанні, не забываюць выклікаць і мясцовыя работнікі культуры. Загадчыкі клубуў і бібліятэч расказваюць, як яны падтрымалі да важных сельскагаспадарчых работ, якімі сродкам нагляднай агітацыі і культурна-асветнай работы будучы памагае хлэбаробам у іх працы.

Напрадвесні такую размову я вядома і праўленне сельскагаспадарчай арцельі імя Камінтэрна Магілёўскага раёна. Дарчы, тут усё важнае гаспадарскія пытанні ўсёды вырашаюцца з удзелам не толькі брыгадзіраў, але і актыўна асяродкаў культуры.

Клубы, бібліятэкі і чырвоныя куткі, — расказвае старшыня калгаса А. Якірэвіч, — гэта таксама адна з нашых брыгад. Брыгада культурна-асветнай работы. Ад яе дзейнасці ў многіх залежыць і урадлівасць глебы, і прадукцыйнасць жывёлагадоўлі, а таксама тэрміны службы і ўборкі ўраджайно.

І сапраўды, пазнаемца з брыгаднымі клубамі калгаса імя Камінтэрна і вы адразу адчуеце, як яны добра працуюць. Гэта можна заўважыць па лекцыях і гутарках, па нагляднай агітацыі і наскенным друку, па рэпертуры самадзейных артыстаў і тамачных вечарах. Ва ўсіх культурна-асветных мерапрыемствах знаходзіцца месца для прапаганды дасягнен-

няў сельскагаспадарчай навукі і вопыту перадавой калгаснай вытворчасці.

У Магілёўскім раёне — 42 брыгадныя клубы, якімі загадваюць на грамадскіх асновах сельскай інтэлігенцыі. Пераважна гэта настаўнікі. Яны падтрымалі лачын свайго сярба па рабоце Людмілы Васільеўны Статуевай, якая першая на Магілёўшчыне аб'явіла шырокі паход інтэлігенцыі за культуру калгаснага сяла. Актыўны брыгадны клуб у вёсцы Запруддзе, дзе сёння працуе Л. Статуева, пішуць гісторыю роднай вёскі, стварылі «Клуб рэвалюцыйнай бавоў і працоўнай славы», арганізуюць сустрачкі моладзі з удзельнікамі Вялікай Айчыннай вайны, ушаноўваюць працу перадавых людзей вёскі. Надаюць тут правялі вечар на тэму «Камсамол Магілёўшчыны ў баі за Радзіму». Хлэбаробы дэдавалі шмат новага пра подзвігі сваёй адважскай чыжы.

У Маске на злёце ўдзельнікаў Усесаюзнай пераходнай сельскай культурна-асветных устаноў Л. Статуева падзялілася вопытам работы. Настаўніца на злёце не толькі расказвала, што робяць яе актыўна, але і сама дэдавала шмат новага пра работу іншых клубных работнікаў. Варнулася з Масквы Людміла Васільеўна і адрэз ў раённы аддзел культуры да загадчыка В. Шатухінай.

— Вера Кузьмінчына, калі ласка, дэдавайце мне запыткі у наш клуб медальера, цырульніка і кулінара. Я наважылася правесці тэматычны вечар «Прыгожыце — у наш быт!»

Словы ў Л. Статуевай не раззішліся са справай. Я доўга гутарыў з настаўніцай, для якой культурна-асветная работа стала другой прафесіяй, адзілюсь яе энергія і энтузіязму, якія праўляе гэты чалавек у грамадскай справе.

— У мяне шмат памочнікаў, без іх я адна нічога не зделаю б зрабці, — гаворыць Людміла Васільеўна.

Аб рабоце настаўніцы Л. Статуевай і яе паслядоўнікаў, якія пільна працуюць са сваімі актывістамі ў іншых брыгадных клубах раёна, можна расказаць яшчэ многа.

У калгасе імя Валадарскага ёсць шэсць светлых, утульных брыгадных клубуў. На цэнтральнай сядзібе стаіць калгасны Дом культуры. Ім загадвае аграном Валентіна Васільеўна. Камсамолка працуе на грамадскіх асновах, стараецца зрабці адпачынак людзей цікавым, карысным.

Праўленне адпускае немалыя сродкі на ўтрыманне брыгадных клубуў, у кожным з іх прызначана штатнага загадчыка. Але яго абавязкі зводзяцца да таго, каб адмыкаць і зачынаць будынак, уключаць і выключаць тэлевізар, атрымліваць і раскладаць на сталах свежыя газеты і часопісы, арганізуюць вечары адпачынку моладзі (танцы), сячыць, каб сядзець былі ўпрыгожаныя маляўнічымі лозунгамі і плакатамі, і яшчэ, калі прыязджае лятар, падрыхтаваць яму трыбуны і графіны з вадой, а калі самадзейныя артысты — сцэну для канцэрта. У нагляднай агітацыі ў брыгадных клубах амаль няма ніводнай лісьці і факта з жыцця свайго калгаса ці раёна. Плакат-безмыска, надрукаваны ў абласной друкарні, — «Нашы рубжы на 1965 год», дзе

чэрнілам прастаўлены назва калгаса і лічбы — сацыялістычны аб'ява-заклад і ст. а. ў. публікацыя ў мностве самых разнастайных па тэмах лозунгаў і плакатаў. З першага погляду, бадай, цяжка вызначыць, якому ведамству належыць гэты клуб: калгасу ці прадпрыемству. Праўда, у адной з брыгад ёсць «Дошка пошчы», але яе няма ў клубе на цэнтральнай сядзібе арцельі. У брыгадны клуб не працуюць самадзейныя гурткі.

— У нас адна на ўвесь калгас мастацкая самадзейнасць, — нібы праўдаючы гаворыць сакратар партыйнай арганізацыі Уладзімір Ягоравіч Цюкоў. — Усе самадзейныя артысты ходзяць на рэпетыцыі ў калгасны Дом культуры.

Цікаўлюся, ці ёсць сярэд удзельнікаў гуртковай моладзі з вёскаў Гаі, Жукава і іншых брыгад. Вядома, няма ахвотнікаў пасля працоўнага дня ісці за дваццаці кіламетраў, каб пабыць на рэпетыцый хору.

Уладзімір Ягоравіч паведавае: дзе ж узяць зольныя, са спецыяльнай адукацыяй культсестра-ботнікуў?

— Вядома, — заўважае ён, — у кожнай брыгадзе знойдуцца людзі, якія падахоўваюць удзельнічаць у спектаклях, спяваць у хоры, выступаць на сцэне з танцамі, ды толькі б'ядо — няма каму кіраваць. Не едуць да нас выпускнікі Магілёўскага культсестра-ботнікуў. Праўда, наша арцель не такія багата, як, скажам, калгас, якім на Піншчыне кіруе Ул. Козыр. Але і ў нас работнік культуры атрымліваў бы за сваю працу добрую аплату.

На тэрыторыі калгаса — дзве васьмігадовыя і некалькі пачатковы школ. Задавалася б, што ўсе настаўнікі павіны быць першымі актывістамі брыгадных клубуў, як гэта робіцца ў суседніх калгасах па пачынку Л. Статуевай. Ажно не! Амаль ніхто з іх не цікавіцца работай брыгадных клубуў, не клапоціцца, каб там працавалі гурткі мастацкай самадзейнасці.

— Гэта ў нас не сельскае інтэлігенцыя, а гарадская... — гаворыць пра многіх настаўнікаў калгаснікі.

Амаль 90 працэнтаў настаўнікаў жыве ў абласным цэнтры. Іх не цікавяць справы калгаса, як і работа сельскай устаноў культуры.

У суседняй Бракеўскай васьмігадовы, якая знаходзіцца на тэрыторыі сельскагаспадарчай арцельі імя Калініна, настаўнікі разам з праўленнем калгаса стараюцца вучыць моладзь пажываць працу хлэбароба. У час летніх канікулаў вучні працуюць у вытворчых брыгадах на полі, не жывёлагадоўчых фермах. Перадаем з іх праўленне не дзе прэмій, вышэйсця плацыві. Вучні атрымліваюць дакумент не толькі аб закончэнні школы, але і пасведчанне пажывода, механізатара, жывёлавода. На ўрачыстым сходзе, які праводзіцца штогод у калгасе, выпускіной пасважэнню ў хлэбаробы. Надаюць ў клубе прайшоў раішчы на тэму «Наш родны калгас». Вучні стварылі куток гісторыі роднай арцельі, расказалі пра яе лепшых людзей.

А што моцна расказаць сваім вучням пра калгас імя Валадарскага тых настаўнік, які сам жыў у горадзе? Ці ведаюць яны гісторыю тоць бы вёскі Прысна, дзе працуюць у васьмігадовай школе?

У калгасным і брыгадны клубе не праводзяцца ўрачыстыя вечары ўшанавання перадавых

ТЕАТРАЛЬНЫЯ ПРЭМ'ЕРЫ

На 25-годдзя Першамайскага свята ў вёсцы Гомельскай абласны рускі драматычны тэатр мастацкі спецыяльна па іскі М. Махрыцкага і К. Радзівіла «Прысціх у Іюль». Гэта гераічнае драма прысвечана падзвігу Героя Савецкага Саюза Рызара Зорка.

На здымку — сцэна з спектакля. У ролях праслаўлены гераічна паслы Гоміа Рызара Зорка — аўтары і рэжысёр Уладзімір Ягоравіч Цюкоў, а таксама Гоміа Рызара Зорка — аўтары і рэжысёр Уладзімір Ягоравіч Цюкоў, а таксама Гоміа Рызара Зорка — аўтары і рэжысёр Уладзімір Ягоравіч Цюкоў.

Фота Ч. МЕЗІНА. (БЕЛТА).

ЖУРНАЛІСТЫ, якія працуюць у раёнах, ласнава называюць свае газеты раёнамі. Яны так і кажуць: у нас у раёнах, у нашай раёнах. Гэтак жа ласнава называюць мясцовыя газеты і ўсе аўтары, што друкуюцца на іхніх старонках. Праўда, не забудзь. Часам маляды літаратурны выказванні і крыўды. Гэта налі раёнаў ролдэцы не цікавяцца іхняй творчасцю.

Пачынаючыма, што жыўць і працуюць на Лагойшчыне, няма чаго крыўдзіцца на сваю раёнку. Яна вельмі чула і ўважліва адносіцца да іх. Толькі за мінулы год і за тры з паловай месяца сёлётыня ў раёнай газеце «Ленініскі сцяг» было змешчана каля сарака літаратурных старонак. Мне думаецца, гэта вельмі прыемная з'ява і яе трэба ўсяляк падтрымліваць. Добра робіць і адкаля, што побач з матэрыяламі пра барыбару за мясца, маля і хлеб наддзены змяшчаць матэрыялы літаратурны, аўтары іх у пераважнай большасці з'яўляюцца людзі, што сваімі рукамі пераўтвараюць зямлю.

У гэтым невялікім артыкуле я не буду падрабязна спыніцца на ўсіх творах, змешчаных у газеце. Сярэд вершаў, аповядаў, баві і радзівай трапальна і добра і дранічных. Вядома, хацелася б, каб больш было добрых і менш дрэнных, хоць дамагацца таго не забудзьм удаецца нават у спецыяльных літаратурных выдан-

А. МАХНАЧ, спец. карэспандант «Літаратуры і мастацтва».

У гады вайны партызан Віктар Ісцарыч Шамякін трапіў у італьянскі і французскі палон. Але і вярнуўся спырачыма і з вайны. Напісанне ім кінасценарыя і п'есы, якія ўспрымаюцца як лірычныя, аднак выдаражкі асабры вышэйшай меры на іскі Шамякіна і вельмі цікавыя гераічныя. Шамякіна прышоў старшыня раёна Шамякіна сфармаваў Сяўдгардэна ішоў. Ён ішоў сваёй палітыкай ішоў. Ён ішоў ішоў афармлена ішоў ішоў ішоў ішоў. Рэгулярна выдаражкі ішоў ішоў ішоў ішоў.

Фота Н. ЖАЛУДОВІЧА. (БЕЛТА).

СЕМІНАР НАРОДНЫХ УМЕЛЬЦАЎ

Заканчваецца работа семінара самадзейных мастакоў, сельска-рэспубліканскім. Дома народнай творчасці і Саюзам твораў БССР. Удзельнікі семінара абмеркавалі вынікі Рэспубліканскай выстаўкі народнай творчасці 1965 года. Яны праслухалі дэклады народнага мастака БССР студэнта С. Селіханова, выканаўчага абавязкі старшыні Саюза мастакоў БССР Н. Ворнава і старшага метадыста рэспубліканскага Дома народнай творчасці М. Тарасіна. Было абмеркавана пытанне аб удзеле народна-умельцаў у юбілейнай выстаўцы, прысвечанай 50-годдзю Вялікага Кастрычніка і 100-годдзю з дня нараджэння Ул. І. Леніна.

У НЕКАЛЬКІ РАДКОЎ

На аглядае мастацкай самадзейнасці малярскіх ішоў ўспрымаюць праўдыва «Прысціх у Іюль». Гэтак жа ласнава называюць мясцовыя газеты і ўсе аўтары, што друкуюцца на іхніх старонках. Праўда, не забудзь. Часам маляды літаратурны выказванні і крыўды. Гэта налі раёнаў ролдэцы не цікавяцца іхняй творчасцю.

Пачынаючыма, што жыўць і працуюць на Лагойшчыне, няма чаго крыўдзіцца на сваю раёнку. Яна вельмі чула і ўважліва адносіцца да іх. Толькі за мінулы год і за тры з паловай месяца сёлётыня ў раёнай газеце «Ленініскі сцяг» было змешчана каля сарака літаратурных старонак. Мне думаецца, гэта вельмі прыемная з'ява і яе трэба ўсяляк падтрымліваць. Добра робіць і адкаля, што побач з матэрыяламі пра барыбару за мясца, маля і хлеб наддзены змяшчаць матэрыялы літаратурны, аўтары іх у пераважнай большасці з'яўляюцца людзі, што сваімі рукамі пераўтвараюць зямлю.

Фота Ч. МЕЗІНА. (БЕЛТА).

СОРАК «ЛІТАРАТУРНЫХ СТАРОНАК»

Заканчваецца гаворку пра вершы, хацелася б назваць прозвішчы яшчэ некалькіх актывістаў аўтараў «Ленініскага сцяга». Гэта М. Глеба, П. Яноўскі, А. Мірота, П. Апановіч, М. Красуцін, Г. Самсонаў.

Сярэд іншых матэрыялаў, змешчаных у літаратурных старонках, выдучае месца займаюць аповядаванні і гумарысты. Р. Бохан, Я. Саўчукова, М. Няна, П. Каланцаў, А. Кашалета, ішоў у большасці прысвечаны сённяшаму дню, справам людзей, побач з імі жыўць і працуюць аўтары. Праўда, часам у праўдывых творах можна заўважыць схематызм, надта, сканіна, ніфімавы выглядываюць партызаны, што перапарнілі ў чужую форму і гуляюць на вяселлі ў сына начальніка паліцыі ў Зубішчах, як піша ў сваім аповядаванні «Вас іст дас» А. Кашалета. Зусім бязглуздыя ў творах паліца.

Падобныя недарэчныя сусотраноўца і ў іншых творах, там, дзе аўтары ішоў не аджыцца, а ад гатовай, ужо немы раней прыдуманай схемі.

Сярэд кароткіх аповядаванняў вылучаюцца замалюбы М. Няна.

Не забываецца Лагойская райгазета і пра крытыку і бібліяграфію. Супрацоўнікі газеты забудзьм трымаюць сваіх чытачоў у курсе літаратурных падзей у нашай рэспубліцы. Тут і невялікі радзівай В. Сянішкіна на аповесці І. Прашнінава «Літва», на памяту А. Валагіна «Ветер з Волгі», на раман П. Пестрака «Серад дэбора», на кінігу М. Лукавіча «Ноль расказвае пра сябе», на інігу І. Новакава «Руні страляюць на ўпор», тут і напісаны на добрым ураўні прыкулы В. Насіравіча пра аповесці В. Вынава «Альпійская бада» і раману Н. Палева «Сто ўгалоў памяці».

Справа прапаганда літаратурнай газеты аднак не ўважліва. Амаль у кожным не нумары змешчаны справадачы аб літаратурных вечарах на Лагойшчыне, аб сустрачкі з п'есамінікамі, аб літаратурных дзеяцтвах. Многім раённым газетам варта было б пераняць прыклад лагойцаў.

Ул. НІДЗВЕДСКІ.

Ускамінаючы БЫЛІЯ НАКОДЫ

Больш чым 20 гадоў падзяляюць гэтыя два здымкі. Ады зроблены ў Бунянскай пачынае з 1943 года, другі — некалькі дзён назад на Мінскім заводзе зліпнасці наст. Але навадзіць партызанскія брыгады імя Чалова Брэсцкага злучэння. Цюкоў Х. А. Матэвасі прышоў майстрам змены ў другім цэгу завода запавіста. У шмалым здымку вайны, ён і на працоўным фронце паказвае прыклад. На здымку — Х. А. Матэвасі абмеркаваў з кандактарамі план карговай аперцыі. Х. А. Матэвасі (справа) гутарыць з малядымі работнікамі-навадзіцямі П. Міхалюком, Сяўдгардэна В. Давыдоўскім і шпифоўчыкам В. Капытавым.

Аўтары, 4 мая 1965 года

Селскагаспадарчы в. Маві — адна з перадавых у Валожынскім раёне. Уважлівае за вельмі 12 гадоў Анатоль Пятровіч Герскі, былы партызан, камандзір дыверсійнай роты втрады «Штурм», ён кіраваўца ў хлэбаробу заслужаным аўтарытэтам.

На здымку — А. П. Герскі ў калгасным прамавіцкім музеі расказвае моладзі пра былы партызанскія справы.

На здымку — А. П. Герскі ў калгасным прамавіцкім музеі расказвае моладзі пра былы партызанскія справы.

Фота В. ЛУКІНІ. (БЕЛТА).

На здымку — А. П. Герскі ў калгасным прамавіцкім музеі расказвае моладзі пра былы партызанскія справы.

Фота П. НАВАТАРАВА. (БЕЛТА).

